

да превземе Далмация и съ това открил на Босна достъпъ къмъ морето. За да се хареса на хърватитѣ католици, той напусналъ източната църква и преминал въ лоното на латинската. Въ самото Хърватско войводитѣ му, въ съюзъ съ мѣстното дворянство, се борили за съединение на Хърватско съ тѣй силната по онова време Босна¹.

По такъвъ начинъ босняци, сърби и хървати създали тѣсенъ съюзъ срещу маджари и турци. Сърбинътъ Балша II, владѣтель на цѣлата областъ отъ Дубровникъ до Валона, сключилъ съ Лазара воененъ съюзъ и се присъединилъ сжщо така къмъ конфедерацията. Неизвестно е, какво е било становището къмъ конфедерацията на двамата български царе — видинския и търновския, отъ които Срацимиръ билъ тѣтъ на Твърдко, а Шишманъ-зетъ² на Лазара. Срацимиръ между това продължавалъ да воюва срещу брата си, като дори се отдѣлилъ отъ търновската патриаршия и въ духовно отношение поставилъ земитѣ си въ подчинение на Цариградската църква. За известно време той отнелъ на Шишмана и София, епархията на която въ 1371 г. била поставена отъ Цариградския патриархъ подъ бдинския митрополитъ³; обаче въ 1378 г. намираме София пакъ подвластна на Шишмана⁴. Въ тия борби на Срацимира помагала намиращата се въ брачно родство съ него влашка княжеска фамилия, а това дало поводъ на Шишмана да почне война срещу *Иванъ Данъ*, — война, въ която последниятъ загиналъ⁵. Мѣстото на Иванъ Дана заелъ енергичниятъ му братъ *Иванъ Мирчо*, който се отдѣлилъ въ църковно отношение отъ Византия и подчинилъ държавата си на далечната Охридска църква⁶.

Скоро събитията въ България и въ Албания отвлѣкли на югъ вниманието на съюзниците отъ крайморската и савската земя. Още отдавна беглербегъ Лалашахинъ се опитвалъ да турне ржка на града София, но напраздно войскитѣ му губили сили да минатъ съ ускоренъ маршъ по прекрасната долина между Витоша и Балканитѣ — „райска картина“. Само хитростта му помогнала да превземе града. Единъ младъ турчинъ се явява предъ софийския началникъ — банъ Янко, който го приелъ много дружелюбно, като отстъпникъ отъ мохамеданството, и го направилъ не само свой главенъ соколникъ, но и главно свое довѣрено лице. Веднажъ отишли на ловъ близко до границата. Въоръжената свита на Янко се прѣснала въ разни посоки, а турчинътъ неочаквано се навърлилъ върху бана, вързалъ го, качилъ го на коня си и го отвлѣкълъ така въ Пловдивъ. Тамошниятъ комендантъ Индже Балабанъ-бей тръгналъ бързо за София и я превзелъ (1382). Тѣй поне разказватъ турцитѣ⁷.

По-опасно било нахлуването на турцитѣ въ Албания, гдето Балша продължавалъ да враждува съ албанеца Топиа за Дурацо. Топиа повикалъ на помощъ турцитѣ. Въ кръвопролитенъ бой съ беглербега Хайрединъ на солната степъ Савра при р. Дѣволъ Балша падналъ убитъ, а наредъ съ него, разказватъ, падналъ сжщо и Иванишъ, братъ на Крали Марко (1385)⁸. Турцитѣ отъ това време предприемали чести нападения чакъ до Артския заливъ и завладѣли за известно време даже и Солунъ. Въ редоветъ на завоевателитѣ имало и албански ренегати. Италианскитѣ морски държави счели тогава за нужно, по примѣра на дубровчанитѣ, да сключатъ съ турцитѣ търговски договори: Венеция въ 1384 г., Генуа въ 1387 г.

Южнославянскитѣ съюзници между това чакали да настъпи удобна минута, та да влѣзатъ въ борба съ турцитѣ. Удобенъ случай се явилъ въ 1386 г. Докато султанъ Мурадъ воювалъ съ князь Али-бегъ Карамански, Твърдко и Лазаръ се готвили да го нападнатъ, а Шишманъ, макаръ и да билъ съгласенъ съ тѣхъ, не искалъ открито да се отдѣли отъ султана. Обаче това раздвижване не избѣгнало отъ окоото на Мурада. Той бързо потеглилъ